

## Vergi mükellefi olmayan tüketicilerden gider pusulası ile alınan hurda altın alımlarında %2 tevkifat yapılıp yapılmayacağı

|            |                         |
|------------|-------------------------|
| Belge türü | Özelge                  |
| Kanun      | KURUMLAR VERGİSİ KANUNU |
| Özelge no  | 96620903-120-130586     |
| Tarih      | 30.06.2022              |

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 96620903-120-130586

30.06.2022

Konu : Vergi mükellefi olmayan tüketicilerden gider pusulası ile alınan hurda altın alımlarında %2 tevkifat yapılıp yapılmayacağı

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, perakende kuyumculuk faaliyetine başladığınız belirtilerek vergi mükellefi olmayan tüketicilerden gider pusulası ile alacağınız altınlar karşılığı yaptığınız ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, kimlerin esnaf muaflığından faydalanacakları da maddede bentler halinde sayılmıştır. Aynı maddenin son fıkrasında ise muaflığın 94 üncü madde uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulünün olmadığı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında "*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*" hükmüne yer verilmiş olup, tevkifata tabi ödemeler bentler halinde sayılmıştır. Maddede, zati eşyalarını satan kimselerden satın alınan altın, mücevher gibi kıymetli emtialardan tevkifat yapılacağına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 234 üncü maddesinde;

*"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabı ve çiftçiler, bu Kanun kapsamındaki belgeleri düzenleme zorunluluğu bulunmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları mallar (gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerden satın aldıkları mallar hariç) için işi yapana veya malı satana imza ettirecekleri gider pusulası düzenlerler. Vergiden muaf esnaf için düzenlenen gider pusulası, bu kişiler tarafından verilmiş fatura hükmündedir.*

*Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlariyle soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana*

tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

Gider pusulası, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen gider pusulası hiç düzenlenmemiş sayılır.

İkinci fıkrada belirtilen bilgileri ihtiva etmeleri kaydıyla;

a) Malın veya hizmetin bedelinin, dördüncü fıkrada belirtilen süre dâhilinde satıcıya; 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka, 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları veya 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla ödenmesi halinde, bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

b) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında satın alınan malların gider pusulası düzenlemek zorunda olanlara iade edilmesinde, 6502 sayılı Kanun uyarınca iade edilecek tutarların, (a) bendinde yer alan kurumlar aracılığıyla iadesinde bu kurumlarca düzenlenen belgeler,

c) Bu Kanuna göre belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallar için düzenledikleri belgeler,

*gider pusulası yerine geçer."* hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre; vergi mükellefiyeti olmayan ve zati eşyalarını satan kimselerden satın aldığınız altınlar için gider pusulası düzenlemeniz veya 213 Kanunun 234 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan bilgileri ihtiva etmesi şartıyla aynı maddenin beşinci fıkrasında sayılan belgelerle söz konusu ödemeleri tevsik

etmeniz gerekmektedir.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde, esnaf muaflığından yararlanmayan ve vergi mükellefiyeti bulunmayan şahıslardan yapılan hurda altın alımları için tevkifat yapılacağına dair bir hüküm bulunmadığından, zati eşyalarını satanlara bu kapsamda yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılması söz konusu olmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026